

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 425/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **BPT LEASING, a. s.**, Drieňová 34, Bratislava, IČO 31 357 814, zastúpenej Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 8/2018 a postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 21/2019 a sp. zn. 6 Co 28/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pojednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 8/2018 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 21/2019 a sp. zn. 6 Co 28/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu uložil príkaz konať, a žiada priznanie finančného zadostučinenia vo výške 7 500 eur od krajského súdu a okresného súdu spoločne a nerozdielne.

2. Z ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplynul nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní v právnom postavení žalovanej proti žalobkyni o vylúčenie veci (nehnutelnosti) z exekúcie. Žaloba bola podaná 12. februára 2018, prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 16. augusta 2018, na nasledujúcom pojednávaní konanom 30. augusta 2018 okresný súd podanej žalobe čiastočne vyhovel. Sťažovateľka napadla rozsudok

okresného súdu odvolaním podaným 11. septembra 2018, 30. januára 2019 bol súdny spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

3. Krajský súd uznesením č. k. 17 Co 21/2019-117 z 28. novembra 2019 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil s odôvodnením, že pred rozhodnutím o žalobe je potrebné počkať na rozhodnutie katastra o návrhu na vklad dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z tohto uznesenia vyplynulo, že vkladové konanie bolo prerušené z dôvodu absencie súhlasu súdneho exekútora s prevodom nehnuteľnosti, resp. z dôvodu chýbajúcej listiny k výmazu ťarchy (poznámky) zapísanej k nehnuteľnosti. Po vrátení veci okresnému súdu tento uznesením 20. februára 2020 prerušil konanie do rozhodnutia okresného úradu o návrhu na vklad. Uznesenie o prerušení konania napadla sťažovateľka odvolaním podaným 25. februára 2020, o ktorom rozhodol krajský súd 31. augusta 2020 tak, že uznesenie o prerušení konania potvrdil.

4. Okresný súd sa opakovane dopytoval na stav vkladového konania (14. júna 2021, 25. novembra 2021). Okresný úrad oznámil okresnému súdu 23. marca 2022, že rozhodnutím z 2. februára 2022 bolo konanie o povolenie vkladu zastavené. Okresný súd na pojednávaní nariadenom na 19. máj 2022 oznámil predbežné právne posúdenie sporu, následne žalobkyňa vzala žalobu späť a súd vyhlásil uznesenie o zastavení konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti argumentuje:

a) Od roku 2014 sa v právnej pozícii oprávnenej domáha zaplata peňažnej pohľadávky v exekučnom konaní od manžela žalobkyne, ktorému sa rôznymi spôsobmi darí vyhýbať sa splneniu svojej povinnosti, jedným z týchto spôsobov je aj uzatvorenie dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorá bola podkladom na vedenie vkladového konania na okresnom úrade. Okresný úrad v tomto konaní konal od roku 2013, pričom od počiatku šlo o účelové konanie, k jeho zastaveniu došlo až v roku 2022, pričom podľa názoru sťažovateľky toto konanie malo byť zastavené podstatne skôr, okresný úrad v konaní o návrhu na vklad konal s priet'ahmi, ktoré sa následne preniesli do napadnutého konania pred okresným súdom a krajským súdom. Sťažovateľka je toho názoru, že *„síce nie je účastníkom vkladového konania a toto konanie nie je vedené súdom, proti ktorému smeruje ústavná sťažnosť sťažovateľa, aj vkladové konanie však prebieha pred štátnym orgánom. Slovenská republika ako zmluvná strana Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a nositeľka povinnosti zabezpečiť dodržiavanie práv vyplývajúcich z Dohovoru aj Ústavy, sa preto nemôže zbaviť zodpovednosti za priet'ahy v napádanom súdnom konaní poukazom na priet'ahy v konaní pred iným štátnym orgánom, na ktorého výsledky sa čaká.“*

b) Napadnuté konanie bolo na prvom stupni meritórne ukončené až po 4 rokoch, ide o skutkovo, ako aj právne jednoduchú vec, okresný súd rozhodol už po prvom pojednávaní, pričom jeho rozsudok bol zrušený ako nezákonný, čo možno rovnako považovať za priet'ah v konaní. Sťažovateľka na druhej strane neprispela svojím správaním k dĺžke napadnutého konania.

c) S poukazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Apicella proti Taliansku sťažovateľka žiada priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 7 500 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní o vylúčenie veci z exekúcie.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

9. Z hľadiska faktickej zložitosti veci ústavný súd identifikoval určitú komplikáciu spočívajúcu v tom, že žalobkyňa sa domáhala vylúčenia nehnuteľnosti z exekúcie, na nehnuteľnosť bolo zriadené exekučné záložné právo, zároveň prebiehalo vkladové konanie. S týmito okolnosťami sa súd musel vysporiadať a správne právne posúdiť následky z toho plynúce, preto tu možno uznať vyššiu mieru právnej zložitosti. Z faktického hľadiska ústavný súd hodnotí vec ako nenáročnú.

10. Z hľadiska povahy veci a jej významu pre sťažovateľku typovo nejde o konanie, v ktorom súd musí konať obzvlášť starostlivo a promptly (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

11. Z hľadiska správania sa účastníkov konania ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bolo možné dĺžku konania pripísať sťažovateľke.

12. Celková dĺžka konania už presahuje obdobie 4 rokov na dvoch inštančných stupňoch, avšak po dobu takmer 2 rokov bolo konanie prerušené. Okresný súd po podaní žaloby (12. februára 2018) rozhodol o časti žaloby už po pol roku (august 2018), na odvolanie sťažovateľky o veci rozhodoval krajský súd, ktorý po predložení veci rozhodol po necelom roku (28. novembra 2019), krátko na to bolo konanie prerušené (február 2020), a to až do odpadnutia prekážky brániacej v rozhodnutí o veci samej (február 2022). Okresný súd relatívne rýchlo o veci opätovne začal konať, uskutočnil pojednávanie 19. mája 2022, na ktorom rozhodol o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby.

13. Je potrebné zdôrazniť, že do celkovej dĺžky napadnutého konania nemožno započítať obdobie, po ktoré bolo konanie prerušené, keďže prerušenie konania bolo v konkrétnej situácii dôvodné a zákonné. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, ako to je v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02, I. ÚS 10/03, II. ÚS 65/2018). Koniec koncov ani sťažovateľka nerozporuje opodstatnenosť prerušenia konania,

ale vznik zbytočných prietáhov vidí v dôsledku dĺžky vkladového konania, do ktorého ukončenia bolo napadnuté súdne konanie prerušené.

14. V postupe všeobecných súdov ústavný súd nenašiel dlhšie obdobie nečinnosti, ktoré by bolo možné zhodnotiť ako zbytočný prietah. Istú mieru neefektívneho postupu okresného súdu možno vidieť v potrebe zrušenia jeho rozsudku, čo však vyplynulo aj z už konštatovanej právnej zložitosti prejednávanej veci, teda nešlo o neefektívnu činnosť takej intenzity, ktorá by sama osebe viedla k porušeniu označených práv sťažovateľky. Možno uzavrieť, že postup okresného súdu, ako aj krajského súdu bol v konečnom dôsledku v súlade s obsahom sťažovateľkou označených práv.

15. Predmetom podanej ústavnej sťažnosti sú namietané prietahy spôsobené okresným súdom a krajským súdom, pričom možno konštatovať, že všeobecné súdy nemôžu niesť zodpovednosť za dĺžku vkladového konania vedeného okresným úradom, ktoré nemôžu žiadnym spôsobom ovplyvniť. Z tohto pohľadu ústavný súd nesúhlasí s opačnou argumentáciou sťažovateľky. Sťažovateľka uvádza, že márne vedie exekučné konanie o vymożenie peňažnej pohľadávky, ktoré súvisí s napadnutým konaním, avšak sťažnosťou je napadnuté iba súdne konanie o vylúčenie veci z exekúcie, preto sa ústavný súd k súvisiacim konaniam, ktoré neboli predmetom ústavnoprávneho prieskumu, nemôže relevantne vyjadriť.

16. Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka napadnutého konania (2 roky a 7 mesiacov), ktorá zahŕňala aj odvolacie konanie, s prihliadnutím na to, že žalobkyňa vzala žalobu späť a okresný súd dosiaľ neprávoplatne rozhodol o zastavení konania, nie je neprimeraná a nedosahuje intenzitu, ktorá by mohla mať za následok vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

18. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu